

Народна банка на Република Северна Македонија

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
НА НАРОДНАТА БАНКА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ЗА 2022 ГОДИНА**

Скопје, декември 2021 година

Врз основа на член 47 став 1 точка 9 од Законот на Народната банка на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15, 6/16 и 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 110/21) и член 54 став 1 алинеја 3 од Правилникот за стратегиско и оперативно планирање Пр. бр. 02-15/I-1/2016 од 28 јануари 2016 година, Пр. бр. 02-15/VI-1/2020 од 28 април 2020 година и Пр. бр. 02-15/IX-3/2021 од 30 јуни 2021 година, Советот на Народната банка на Република Северна Македонија донесе

Програма за работа на Народната банка на Република Северна Македонија за 2022 година

ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Програмата за работа на Народната банка на Република Северна Македонија за 2022 година (во понатамошниот текст: Програмата за работа) содржи програмски активности за остварување на стратегиските цели утврдени со Стратегискиот план на Народната банка на Република Северна Македонија за периодот 2022 – 2024 година, СП бр. 02-15/VIII-1/2021 од 4 јуни 2021 година.
2. Програмата за работа има за цел да обезбеди остварување на стратегиските цели на Народната банка на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Народната банка) преку оптимално насочување на расположливите ресурси кон приоритетните области, јакнење на капацитетите во сите сегменти на работењето, понатамошно подобрување на квалитетот на работењето и да овозможи следење и оцена на резултатите и ефективностa на преземените мерки и активности.
3. Програмските активности опфаќаат спроведување на редовните работни процеси и активности поврзани со проектите коишто овозможуваат воведување промени во работењето од аспект на зголемување на ефикасноста, квалитетот, транспарентноста и сигурноста, усогласување со новите законски барања, европските прописи, меѓународните стандарди и со барањата на Меѓународниот монетарен фонд.

ПРОГРАМСКИ АКТИВНОСТИ

4. Програмските активности се непосредно поврзани со стратегиските цели и задачи на Народната банка и се остваруваат во текот на целата година. Распределбата на програмските активности според утврдените стратегиски цели и носители¹ е извршена на следниов начин:

Стратегиска цел 1 – Унапредување на инфраструктурата за водење на монетарната политика.

Народната банка ќе ги насочи активностите кон понатамошно унапредување на капацитетите за изготвување макроекономски проекции, а воедно и кон подобрување на инфраструктурата за водење на монетарната политика преку проширување на портфолиото на расположливи модели за проектирање и симулации на политиките. Во однос на монетарните операции и одржувањето на стабилноста на девизниот курс на денарот, Народната ќе продолжи со управувањето со ликвидноста преку воспоставената оперативна рамка на монетарната политика, при што дополнително ќе се преиспита

¹ Кратенките употребени во Програмата за работа го имаат следново значење: КГ – Кабинет на гувернерот, КСП – Канцеларија за стратегија и превенција, ДВР – Дирекција за внатрешна ревизија, ДФМ – Дирекција за финансиска стабилност и макропрудентна политика, ДБР – Дирекција за банкарска регулатива и решавање банки, ДВСЛ – Дирекција за вонтеренска супервизија и лиценцирање, ДТС – Дирекција за теренска супервизија, ДМПИ – Дирекција за монетарна политика и истражување, ДСТ – Дирекција за статистика, ДФП – Дирекција за операции на финансиските пазари, ДПС – Дирекција за платни системи, ДФСК – Дирекција за финансии, сметководство и контрола, ДТР – Дирекција за трезорско работење, ДИТ – Дирекција за информациска технологија, ДЧР – Дирекција за човечките ресурси, ДПР – Дирекција за правни работи, ДЈН – Дирекција за јавни набавки, ДТОО – Дирекција за техничко одржување и обезбедување, БА – Библиотека и архив.

поставеноста на оперативната рамка и ќе се согледаат можностите за примена на нови монетарни инструменти согласно со макроекономските услови. Воедно, се планира подобрување на аналитичката основа за следење на движењата на девизниот пазар и имплементација на најдобрите практики при интервентната политика на Народната банка.

Позначајни активности од областа на оваа стратегиска цел се следниве:

- Изготвување на макроекономските проекции;
- Изработка на анализи за одржливоста на јавниот и надворешниот долг, рамнотежниот реален девизен курс и монетарната трансмисија коишто се употребуваат при носењето одлуки на монетарната политика;
- Анкетни истражувања;
- Преиспитување на поставеноста на оперативната рамка на монетарната политика и на Правилата за интервенција на девизниот пазар;
- Редовно спроведување на монетарните операции и одржување на стабилноста на девизниот курс на денарот;
- Поддршка на развојот на домашните финансиски пазари преку учество во работни групи за поддршка на регионалната соработка и развој на домашните финансиски пазари.

Носители: ДМПИ и ДФП.

Стратегиска цел 2 – Задржување и натамошно јакнење на стабилноста и отпорноста на банкарскиот систем.

Народната банка и натаму ќе применува ефикасна и претпазлива супервизија како основа за стабилен и сигурен банкарски систем. Во центарот на вниманието ќе бидат активностите за понатамошно унапредување на севкупната супервизорска рамка, ќе бидат преземени активности за надградба на апликативните решенија за супервизорско делување и навремено постапување во врска со идентификуваните ризици. Покрај традиционалните ризици, особено внимание ќе им се посвети на ИТ и сајбер ризиците, ризиците од климатските промени и здравствената криза наметнати од надворешното окружување. Заради создавање услови за поддршка на иновациите и конкурентноста во финансискиот систем, како и подобрување на пристапот до финансии, а притоа имајќи ги предвид заштитата на потрошувачите и стабилноста и сигурноста на финансискиот систем во целина, во следниот период ќе се работи на финализирање на првата Национална стратегија за поддршка на финтек-секторот. Истовремено, Народната банка ќе продолжи со активностите за воспоставување на макропрудентниот мандат на Народната банка во однос на банкарскиот систем и изработка на макропрудентна стратегија. Со тоа дополнително ќе се зајакнат активностите на Народната банка во однос на следењето на ризиците за финансиската стабилност, а поголемо внимание ќе им се посвети и на ефектите од промените на пазарот на недвижности. Исто така, ќе се преземат активности за натамошно унапредување на регулаторната рамка со која ќе се обезбеди дополнително зајакнување на сигурносната мрежа на финансискиот сектор, како и јакнење на капацитетот на Народната банка за идентификување и оценка на системските ризици. Покрај тоа, ќе се продолжи со натамошното спроведување на Стратегијата за денаризација и Стратегијата за нефункционални пласмани.

Позначајни активности од областа на оваа стратегиска цел се следниве:

- Проект за Национална стратегија за поддршка на финтек-секторот;
- Редовни вонтеренски активности и спроведување теренски супервизорски контроли;
- Изработка на нацрт - Закон за банките и на подзаконската регулатива врз основа на овој закон;
- Донесување на нацрт - Законот за решавање банки и изработка и донесување соодветна подзаконска регулатива;

- Следење на меѓународните стандарди и трендови во доменот на банкарската регулатива и решавањето банки (ЕУ, Базелски стандарди, земјите од регионот и сл.);
- Унапредување на следењето на системскиот ризик за банкарскиот систем преку дефинирање и следење на показателите за рано предупредување;
- Изработка на Стратегија за спроведување на макропрудентната политика;
- Зајакнување на анализите во однос на финансиската стабилност и макропрудентните мерки.

Носители: ДФМ, ДБР, ДВСЛ, ДТС, РГ за поддршка на финтек-секторот.

Стратегиска цел 3 – Поддршка на населението и корпоративниот сектор преку развој на сигурни, иновативни и ефикасни платни системи.

Народната банка заради исполнување на третата стратегиска цел, ќе преземе чекори за натамошен развој на пазарот на платежни услуги, носејќи соодветни политики и правна рамка којашто е во чекор со развојот на финансиските технологии и иновации, а воедно ќе ги поддржува активностите на населението и корпоративниот сектор. За таа цел, Народната банка ќе работи на подготовка на Стратегијата за развој на платниот систем на Република Северна Македонија којашто ќе ги земе предвид промените во технологијата на платните системи и нивното влијание врз работењето на економските субјекти. Народната банка ќе преземе активности за овозможување влез на нови даватели на платежни услуги и оператори на платните системи, воведување нови платни инструменти и поефикасни решенија за иницирање плаќања во услови на поголема конкуренција и повисока транспарентност на надоместоците. Заради тоа ќе се работи и на воспоставување надзорна функција за новите даватели на платежни услуги (платежни институции и институции за електронски пари) и на регистар на овие даватели. Во центарот на вниманието ќе биде дигиталната трансформација и подигнувањето на квалитетот на платежните услуги преку поставување систем за компаративно прикажување и објавување на надоместоците коишто ги наплатуваат давателите на платежни услуги од корисниците за најрепрезентативните услуги поврзани со платежни сметки. Народната банка ќе преземе активности со кои ќе ги унапреди и ќе ги подобри апликациите, платните системи и електронската инфраструктура за полесно, поефикасно и посигурно извршување на платните процеси. Заради тоа, ќе се работи на развој на аналитичките капацитети преку користење на новите податоци за платежната статистика, следење на новините и натамошно усогласување со стандардите на ЕЦБ и БИС во овој домен. Во следниот период ќе се работи на донесување и спроведување на подзаконската регулатива, натамошен развој на посредниот и непосредниот надзор на платните системи, како и воспоставување надзорна функција над останатите субјекти на инфраструктурата на финансиските пазари со примена на Принципите за инфраструктура на финансиски пазари. Во контекст на потребата за зголемување на ефикасноста на извршувањето на прекуграничните плаќања, Народната банка ќе учествува во активностите во рамки на Советот за регионална соработка² за формирање на заеднички регионален пазар на земјите од Западен Балкан. Исто така, ќе се започне со првични активности за разгледување на можноста и оцена на потребата од воведување дигитален денар. Станува збор за долгорочна активност дефинирана за период од над пет години, којашто има за цел да им овозможи на граѓаните и компаниите, во ерата на дигитално окружување, и понатаму да имаат лесен пристап до парите издадени од Народната банка, како најбезбедна форма на парите.

² Советот за регионална соработка е основан на 27 февруари 2008 година, како наследник на Пактот за стабилност на Југоисточна Европа. Тој ги промовира заемната соработка и Европските и Евроатланските интеграции на Југоисточна Европа во насока на поттикнување на развојот во регионот и добросостојбата на неговите граѓани. Во него членуваат 45 земји, организации и меѓународни финансиски институции.

Позначајни активности од областа на оваа стратегиска цел се следниве:

- Иницирање и координирање на постапката за донесување подзаконски акти коишто ќе произлезат од Законот за платежни услуги и платни системи по неговото донесување;
- Стратегија за развој на платниот систем на Република Северна Македонија;
- Унапредување на капацитетот за лиценцирање и надзорот на работењето на платежни институции и институциите за електронски пари;
- Проекти за развој и унапредување на апликативните решенија во доменот на платните системи и развојот на платежни услуги;
- Учество во активностите во рамки на Советот за регионална соработка за формирање на заеднички регионален пазар на земјите од Западен Балкан;
- Проект за воведување дигитален денар.
- Организирање на 14-тата конференција за плаќањата и пазарната инфраструктура.

Носител: ДПС, ДВСЛ, ДТС и РГ за поддршка на финтек-секторот.

Стратегиска цел 4 – Унапредување на инвестициската политика и обезбедување оптимален поврат на девизните резерви согласно со принципите на сигурност и ликвидност.

Народната банка во рамките на процесот на чување и управување со девизните резерви, а заради унапредување на инвестициската политика и обезбедување оптимален поврат на финансиските средства, ќе воспостави макроекономска рамка за динамичка анализа и формирање согледувања околу идните движења на меѓународните финансиски пазари и цените на одделните финансиски инструменти, а врз основа на избрани релевантни (макроекономски и пазарни) показатели за развиените економии. Исто така, во рамките на оваа стратегиска цел, Народната банка ќе преземе активности за разгледување на можноста за развивање интерни референтни портфолија, според претходно изготвена методологија, со цел да се согледаат предностите и слабостите во однос на референтните индекси коишто тековно се користат. Истовремено ќе се преземаат активности за справување со валутниот, кредитниот, ликвидносниот и каматниот ризик заради подобро управување со ризиците и девизните резерви. Предвидени се и активности за примена на нови алатки за подобрување на управувањето со девизните резерви и за поактивно следење на ризиците и на резултатите од пласирањето на девизните резерви.

Позначајни активности од областа на оваа стратегиска цел се следниве:

- Управување со девизните резерви;
- Управување со ризиците од управување и инвестирање на девизните резерви;
- Воспоставување рамка со краткорочни прогнози за движењата на глобалните финансиски пазари врз основа на избрани пазарни и макроекономски показатели за еврозоната и САД;
- Разгледување и анализа на можноста за замена на референтните портфолија со алтернативни индекси или интерно развиени референтни портфолија.

Носител: ДФП

Стратегиска цел 5 – Приспособување кон стандардите на Европскиот систем на централни банки.

Народната банка активно ќе придонесува во процесите за подготовка на националните реформски програми и други останати стратегиски документи. Истовремено, Народната банка ќе продолжи со организирање и унапредување на соработката со останатите

централни банки и програмирање проекти во рамките на техничката соработка за 2022 година. Во однос на меѓународните финансиски институции, Народната банка активно ќе ги следи и ќе ги извршува обврските коишто произлегуваат од членството во нив, а заради застапување на позициите и политиките на Народната банка и заштита на националните интереси. Во однос на интеграциските процеси кон Европската Унија, Народната банка ќе преземе активности за понатамошно усогласување на опфатот на статистичките податоци, согласно со препораките на Европската централна банка и новите регулативи на Европската Унија.

Позначајни активности од областа на оваа стратегиска цел се следниве:

- Активности поврзани со подготовка на стратегиски документи во процесот на пристапување на НБРСМ во Европскиот систем на централни банки;
- Активности за зајакнување на институционалниот капацитет за идните фази од процесот на пристапување на НБРСМ во Европскиот систем на централни банки;
- Мерки и активности за приспособување кон стандардите на Европскиот систем на централни банки во поглавјата на Националната програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА) во кои е вклучена Народната банка (економски критериуми, слободно движење на капитал, финансиски услуги, статистика, економска и монетарна унија, финансиска контрола);
- Изготвување статистика на финансиските сметки;
- Учество во ИПА 2017 проектот на ДЗС за статистика на надворешна трговија со услуги;
- Проект за воведување интегриран систем за известување од страна на Народната банка, банки, штедилници, за статистички и супервизорски цели (ИСИДОРА);
- Проект за воспоставување систем за управување, чување, обработка и ракување со статистичките податоци, воспоставување податочен склад.

Носители: КГ, главниот економист, ДСТ, ФСК и повеќе други организациски единици во Народната банка.

Стратегиска цел 6 – Зголемена транспарентност и отчетност.

Заради подобрување на транспарентноста и отчетноста на Народната банка, јакнење на кредибилитетот на институцијата, како и зголемување на опфатот на информации за јавноста ќе бидат преземени низа активности за зголемување на присутноста во медиумите и на социјалните мрежи заради промоција на настаните и материјалите чијшто носител или учесник е Народната банка. Во таа насока, особено важни се препораките од мисијата на ММФ за оцена на практиките на Народната банка во однос на транспарентноста, спроведена во мај 2021 година коишто упатија на областите каде е можно натамошно унапредување на комуникацијата со јавноста. Една од примарните задачи коишто Народната банка ќе ја преземе во однос на оваа стратегиска цел ќе биде и информирање на јавноста во однос на политиките и чекорите коишто ги презема во рамките на своето работење и соработката со домашните и меѓународните организации. Во рамките на оваа стратегиска цел, Народната банка преку свои активности ќе го одбележи и јубилејот 30 години монетарна самостојност. Народната банка ќе му се посвети на понатамошното унапредување на процесот на стратегиско планирање, како и на примената на највисоките стандарди за транспарентност и јасност при исполнувањето на законските обврски за финансиското известување и работењето на централната банка. Во следниот период, се предвидени бројни активности за унапредување на процесите за планирање, извршување и следење на јавните набавки. Народната банка и натаму ќе ја развива музејската работа, библиотечната и историско-архивистичката дејност заради понатамошна промоција на националните и општествените вредности на земјата.

Позначајни активности од областа на оваа стратегиска цел се следниве:

- Проект за унапредување на транспарентноста и достапните информации за функциите, активностите и работењето на Народната банка, согласно препораките од мисијата на ММФ;
- Спроведување анкетно истражување во однос на поставеноста на комуникациската стратегија на Народната банка и организирање работилници и куси средби со новинарите;
- Активности за односи со јавноста поврзани со одбележувањето на јубилејот 30 години монетарна самостојност;
- Стратегиско планирање;
- Објавување годишни финансиски извештаи на НБРСМ и мислење од надворешниот ревизор;
- Музејска едукација и истражувачка работа;
- Изложба во Музејот на Народна банка по повод јубилејот 30 години монетарна самостојност – проект настан;
- Работа со библиотечниот фонд и дигитализација на архивскиот материјал од историско значење.

Носители: КГ, КСП, ФСК, ЈН, Музеј, Библиотека и архив и повеќе организациски единици во Народната банка.

Стратегиска цел 7 – Финансиска едукација и инклузија.

Народната банка ќе ги засили активностите за зголемување на финансиската свест и писменост на населението заради негова поголема вклученост во финансиските текови и олеснет пристап до финансии. Во следниот период се предвидени повеќе едукативни активности коишто ќе обезбедат поголема информираност на населението за финансиските производи и услуги и запознавање со потенцијалните можни ризици од нивното користење. Во центарот на вниманието на оваа стратегиска цел ќе биде спроведувањето на Стратегијата за финансиска едукација и финансиска инклузија на Република Северна Македонија за периодот 2021 – 2025 година. Во рамки на сегментот финансиската инклузија, предвидени се и активности за заштита на потрошувачите во финансискиот систем. Активностите ќе се одвиваат во соработка со другите финансиски регулатори во рамките на Координациското тело за финансиска едукација и финансиска инклузија, како и со останатите субјекти од приватниот и невладиниот сектор. Ваквите активности ќе ја зголемат финансиската едукација и инклузија во интерес на општото добро на граѓаните.

Позначајни активности од областа на оваа стратегиска цел се следниве:

- Финансиска едукација и организирање настани за едуцирање на јавноста (Глобална недела на парите, Работилница – обука за наставници, Денови на финансиската писменост, Светски ден на штедењето);
- Изработка и објава на едукативни материјали од областа на финансиската едукација;
- Спроведување на Стратегијата за финансиска едукација и финансиска инклузија на Република Северна Македонија 2021 – 2025 година;
- Изработка на Предлог – закон за финансиски омбудсман;
- Организациски и регулаторни промени во насока на зајакнување на системот на заштита на потрошувачите во банкарскиот систем, како и надзорот над банките во овој домен.

Носители: КГ и главен економист.

Стратегиска цел 8 – Зголемена свесност за климатските промени и придонес за зелена одржлива економија.

Во согласност со глобалните напори за справување со климатските промени, Народната банка ќе преземе активности за зголемување на свесноста за последиците од климатските промени преку зајакнување на аналитичката рамка и управувањето со ризиците поврзани со климатските промени и нивните влијанија врз финансискиот систем. Ќе се спроведат истражувања за климатските промени и ризиците поврзани со нив, за да се согледа нивното значење и влијание врз домашната економија. Исто така, ќе се спроведе анкета помеѓу банките за да се добијат податоци и информации со коишто ќе се овозможи анализа на влијанието на ризиците коишто произлегуваат од климатските промени врз банкарскиот сектор. Народната банка согласно со глобалните трендови за поддршка на одржливите финансии ќе ја испита можноста за воведување и примена на монетарен инструмент со којшто директно би се поддржала кредитната активност на домашните банки за финансирање зелени проекти. Исто така, ќе ги разгледа и ќе ги процени перспективите за изградба на посебно портфолио на зелени обврзници во рамките на девизните резерви, преку инвестирање во финансиски инструменти издадени на глобалните финансиски пазари, преку коишто се финансираат проекти со позитивно влијание врз животната средина.

Позначајни активности од областа на оваа стратегиска цел се следниве:

- Анкета за ризиците од климатските промени;
- Воспоставување систем за редовно известување за „зелените“ кредити и извори на финансирање;
- Согледување на можностите и капацитетите за спроведување стрес тестирање за финансиските ризици од климатските промени врз банките;
- Отпочнување со активности за изработка насоки за банките за соодветно управување со ризиците од климатските промени;
- Воведување инструмент за стимулирање на зеленото финансирање;
- Разгледување на можноста за формирање посебно портфолио на зелени инструменти во рамките на девизните резерви.

Носители: ДМПИ, ДФМ и ДФП.

Стратегиска цел 9 – Зајакнување на управувањето со ризиците на ниво на Народната банка.

Народната банка ќе се посвети на понатамошно ефективно управување со ризиците во сите сегменти на работењето заради остварување на стратегиските цели. Заради унапредување на текот на остварувањето на работните процеси и квалитетот во извршувањето на работните задачи се предвидени активности за зајакнување на управувачките механизми за интерна контрола на ризиците, како и редовни активности за извршување внатрешна ревизија. Исто така, Народната банка ќе преземе мерки за зајакнување на сигурноста на информацискиот систем и обезбедување непрекинато во работењето, заштитата на личните податоци и безбедноста на класифицираните информации. Заради тоа ќе се работи на унапредување на Центарот за сигурносни операции и на стратегијата за користење сервиси во облак (англ.: Cloud computing). Народната банка ќе продолжи со промовирање и зајакнување на усогласеноста на ниво на институција преку едукативни активности за вработените и членовите на Советот, известување и советување во однос на регулативата за усогласеност, како и следење и информирање за усогласеноста на Народната банка. Правната поддршка ќе се остварува преку правна помош при изготвување и разгледување на законските и подзаконските прописи, општите и поединечните правни акти, меморандумите за соработка, протоколите, спогодбите и договорите на Народната банка, изготвување конзистентни правни мислења согласно со потребите на раководството, организациските единици и

Советот на Народната банка и останати активности во овој домен. Народната банка предвидува активности и за унапредување на процесот на планирање, анализирање на финансиската позиција и остварувањето на билансот на успех и финансискиот план, како и натамошно осмислување и воведување на интегрираниот сметководствен систем. Заради непречено одвивање на работните процеси ќе се работи на натамошно унапредување на безбедносните мерки во постојните објекти и вградување нови понапредни системи за безбедносна поддршка и услови за безбедност и здравје при работа.

Позначајни активности од областа на оваа стратегиска цел се следниве:

- Унапредување на етичката усогласеност на вработените и членовите на Советот;
- Зајакнување на оперативната отпорност;
- Унапредување на Центарот за сигурносни операции (англ.: SOC);
- Стратегија за користење сервиси во облак (англ.: Cloud computing);
- Натамошно осмислување и воведување на интегрираниот сметководствен систем;

Носители: КСП, ДВР, ДФСК, ДПР, ДИТ и ДТОО.

Институционален капацитет 1 – Интегритет и доверба во националната парична единица.

Една од клучните задачи на Народната банка е постојано одржување на високото ниво на интегритетот и довербата во националната парична единица. Народната банка преку повеќе активности постојано ќе ги следи тековните трендови и актуелните случувања со технологијата за изработка на ковани и книжни пари. Народната банка ќе работи на подобрување на ефикасноста на воспоставениот систем на снабдување со готовина, а ќе се спроведат и редовните активности за обезбедување соодветна структурна застапеност за непречено спроведување на процесот на снабдување со готовина. Истовремено, ќе се продолжи и со издавањето ковани пари за колекционерски цели, обезбедувајќи значителен придонес за промоција на националните, историските, културните и духовните вредности на Република Северна Македонија. Исто така, Народната банка ќе преземе активности со кои ќе ги унапреди сопствените процеси и системи за ракување со паричните единици, намалување на ризиците од грешки и пропусти, воведување нови модули за автоматизирано работење и поефикасно соработување со другите државни институции. Позначајни активности од оваа област се:

- Изработка и набавка на книжни и ковани пари, менични бланкети, пригодни ковани пари и ковани пари за колекционерски цели;
- Снабдување на банките и центрите за готовина со книжни и ковани пари;
- Одржување и подобрување на квалитетот на парите во оптек;
- Надзор и снабдување на банките и центрите за готовина со книжни и ковани пари;
- Надградба на апликациите за управување со паричните средства и трезорското работење;
- Унапредување на процесот на контрола на готовите пари во оптек, согласно препораките од остварената техничка мисија на ММФ;
- Изработка на апликативно решение за обележјата на македонските пари преку спроведување на хакатон во рамки на јубилејот по повод 30 години монетарна самостојност.

Носител: ДТР.

Институционален капацитет 2 – Човечки ресурси.

Народната банка и натаму ќе вложува во постојаната едукација на вработените и ќе води грижа за унапредувањето, стручното усовршување и развојот на вработените, што

претставува постојан процес за одржување и подобрување на квалитетот на работата и достигнувањата на банката. Во рамките на оваа област, ќе се изведуваат редовни активности за поставување соодветна организациска и систематизациска поставеност, како и редовни активности за прием на потребни вработени, регулирање на правата и обврските од работниот однос и обезбедување соодветна ангажираност на вработените. Позначајни активности од оваа област се:

- Поставување соодветна организациска и систематизациска поставеност;
- Стручно усовршување и развој на вработените;
- Развој на практиките за: 360° повратна информација за раководителите, управување со талентите и планирање и развој на раководните позиции;

Носител: ДЧР.

Институционален капацитет 3 – Информатички систем.

Информатичкиот систем на Народната банка е збир од многубројни апликации, процеси, софтвери и хардвери коишто заедно ја создаваат основата на работењето и претставуваат „нервен“ систем за сите операции на банката. Заради тоа, одржувањето стабилен информатички систем и негова постојана надградба во услови на постојана силна промена на информатичката технологија ќе биде приоритетна задача во следниот период. Во оваа област, исто така, ќе се изведуваат и редовни активности коишто ќе овозможат достапност, сигурност и интегритет на ИТ-инфраструктура преку која се користат ИТ-услугите. Истовремено, ќе се работи на воведувањето дигитална трансформација заради поедноставување на внатрешните процеси и зголемување на ефикасноста и продуктивноста. Паралелно, банката ќе преземе активности и за изработка на стратегија за виртуелни персонални компјутери за полесно поврзување на вработените кон системите на банката. Позначајни активности од оваа област се:

- Одржување и унапредување на ИТ-инфраструктурата;
- Подобрување на следењето на сигурносните настани и инциденти;
- Тестирање на непрекинатоста во работењето на Народната банка;
- Надградба на сервери и работни станици;
- Изработка на апликации согласно со барањата на корисниците;
- Изработка на стратегија за виртуелни персонални компјутери.

Носител: ДИТ.

Институционален капацитет 4 – Статистички податоци.

Статистичките податоци претставуваат огромна додадена вредност за Народната банка и го овозможуваат процесот на носење соодветни и навремени мерки и одлуки од доменот на монетарната и финансиската сфера заради постигнување на стратегиските цели. Заради тоа ќе се продолжи со активностите за обезбедување квалитетни, навремени и лесно достапни статистички податоци. Во оваа област, активностите ќе се насочат и кон натамошно унапредување на квалитетот и опфатот на постојните статистики согласно со меѓународните и европските статистички стандарди. Исто така, ќе се работи на унапредување на тековните работни процеси, при што Народната банка ќе преземе повеќе активности за зголемување на ефикасноста на процесот на прибирање податоци, притоа намалувајќи го известувачкиот товар. Позначајни активности од оваа област се:

- Објавување податоци од областа на монетарната и екстерните статистики, статистиката на финансиски сметки и хартии од вредност, како и обврски за известување коишто произлегуваат од членство во меѓународни организации;
- Унапредување на интерните извештаи во екстерни статистики;

- Унапредување на податоците во билансот на плаќања и МИП преку утврдување на нова предлог-методологија за приватните трансфери и девизната готовина надвор од банкарскиот систем;
- Изработка на систем за прием на податоците за надворешнотрговската размена од новиот систем на Царинската управа на Република Северна Македонија.

Носител: ДСТ.

Институционален капацитет 5 – Истражувачка дејност.

Народната банка и натаму ќе посветува големо внимание кон истражувачката дејност во областите коишто се од клучно значење за ефикасно остварување на целите и носењето на политиките. Во следниот период, ќе се работи на сè поголема употреба на детални бази со микроподатоци, како и на податочни складови т.н. бази на обемни податоци (англ. Big data) во истражувачкиот процес. Исто така, ќе се преземат активности за натамошен развој на економетриски алатки, како основа за натамошно унапредување на истражувањата. Во рамките на оваа област е и организирањето годишна истражувачка конференција на Народната банка како форум за размена на идеи и мислења од областа на макроекономијата.

Носител: ДМПИ, главниот економист и КГ.

5. Програмата за работа предвидува и активности за тестирање на плановите за обезбедување непрекинато во работењето на повеќе критични работни процеси, со што ќе се овозможи оценување на одржливоста на плановите и согледување на можните проблеми и пречки при нивното спроведување. Во текот на 2022 година, ќе се изврши тестирање на плановите за обезбедување непрекинато во работењето на следниве работни процеси:

Квартал 2

1. Следење на договорите за јавни набавки и прием, евидентирање и контрола на фактурите и другите сметководствени документи.
2. Обезбедување транспортни услуги.
3. Благајничко работење, пресметка и исплата на надоместоци на физички лица персонален данок на доход.
4. Пресметка, исплата и евиденција на плата, придонеси, персонален данок на доход и надоместоци од плата.
5. Одржување на ИТ-инфраструктурата.

Квартал 3

6. Планирање на ликвидноста на банките.
7. Комуникација со јавноста.
8. Активности за потребите на НБРСМ, државни институции и органи на управа.
9. Физичко обезбедување и противпожарна заштита.
10. Финансиско известување.
11. Канцелариско работење.
12. Регулација на правата и обврските од работниот однос.

Квартал 4

13. Спроведување на монетарната политика и аукции на државни хартии од вредност.
14. Обработка и порамнување на трансакциите поврзани со управувањето на девизните резерви и со спроведувањето на монетарната политика и следење и поддршка на порамнувањето на трансакциите на пазарите преку шалтер.
15. Извршување платен промет со странство за сметка на државата и државните органи.
16. Поддршка на учесниците во МИПС и обработка на налози за присилна наплата.

17. Управување со ризиците.
18. Управување со девизните резерви.
19. Кредит во крајна инстанца.
20. Изготвување и контрола на општи и поединечни правни акти.
21. Давање правни мислења, совети и вршење обуки.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

5. Програмата за работа се остварува во текот на една календарска година, почнувајќи од 1 јануари до 31 декември 2022 година.

Составен дел на Програмата за работа се прилогот 1 – Редовни програмски активности, прилогот 2 – Проекти од одредени области во работењето на Народната банка, прилогот 3 – Организација на настани и прилогот 4 – Проекти за развој на софтвер.

6. Програмата за работа стапува во сила на денот на донесувањето.

Пр. бр. 02-15/XX-1/2021

**17 декември 2021 година
Скопје**

**Гувернер
и претседавач
на Советот на Народната банка на
Република Северна Македонија
д-р Анита Ангеловска-Бежоска**

Прилог 1

РЕДОВНИ АКТИВНОСТИ		
Р.бр.	Орг. единица	Назив на програмската активност
СЦ1 Унапредување на инфраструктурата за водење на монетарната политика.		
1	ДМПИ	Изготвување макроекономски проекции
2	ДМПИ	Изработка на анализи за одржливоста на јавниот и надворешниот долг, рамнотежниот реален девизен курс и монетарната трансмисија коишто се употребуваат при носење одлуки на монетарната политика
3	ДМПИ	Анкетни истражувања
4	ДМПИ	Изготвување ad hoc анализи на барање на раководството
5	ДМПИ	Изработка на редовни извештаи
6	ДФП	Редовно спроведување на монетарни операции и одржување на стабилност на девизниот курс на денарот
7	ДФП	Усогласување на опфатот на нестандартната мерка кај задолжителната резерва, согласно мерките на Владата на Република Северна Македонија
8	ДФП	Учество и поддршка на развојот на домашните финансиски пазари
СЦ2 Задржување и натамошно јакнење на стабилноста и отпорноста на банкарскиот систем.		
9	ДБР	<i>Изработка и донесување на регулатива во доменот на банкарското работење и банкарската супервизија:</i> 9.1 Измени на регулативата за утврдување на адекватноста на капиталот 9.2 Измени на регулативата за управување со кредитниот ризик; 9.3 Измена на регулативата за Кредитниот регистар; 9.4 Учество во изработка и финализирање на подзаконски акти според Законот за платежни услуги и платежни институции; 9.5 Редовни активности во доменот на регулативата;
10	ДБР	Следење на меѓународните стандарди и трендови во доменот на банкарската регулатива и решавањето банки (ЕУ, Базелски стандарди, земји од регионот и сл.)
11	ДФМ	<i>Изработка на извештаи:</i> 11.1 Воспоставување рамка за редовно следење и анализа на пазарот на недвижности во РСМ 11.2 Спроведување на Анкета за станбеното кредитирање и обработка на добиените резултати 11.3 Анализа на пазарот на недвижности во РСМ 11.4 Натамошни активности во врска со моделот за утврдување на веројатноста за ненаплатливост (ПД) на индивидуални корпоративните кредитокорисници, чија крајна цел е унапредување на анализите на корпоративните кредитокорисници 11.5 Дефинирање нов показател за евроизација на депозитната база 11.6 Изработка на редовни извештаи за банкарскиот систем 11.7 Изработка на т.н. топлинска мапа за стабилноста на банкарскиот систем 11.8 Изработка на извештајот за финансиска стабилност 11.9 Спроведување на редовните анкети за ризиците во опкружувањето и деловните активности на банките 11.10 Изработка на тематски анализи и извештаи 11.11 Изработка на редовни табеларни податоци за банкарскиот систем, одделните банки и групи на банки коишто се објавуваат на интернет-страницата на Народната банка или се доставуваат до соодветни странски и домашни институции (ММФ, Светска банка, БСЦЕЕ, ЕЦБ, ЕБА, ИФЦ, КХВ, ДЗС, АСО, МФ, итн.) или се за интерни потреби во НБ 11.12 Давање одговори на новинарски прашања, одговарање на посебни анкети и прашалници претежно доставени од странски институции (ММФ, ЕЦБ, Светска банка, БСЦЕЕ итн.).
12	ДФМ	<i>Макропрudentни мерки и активности:</i> 12.1 Заокружување на Стратегијата за макропрudentната политика 12.2 Унапредување на интернет страницата на Народната банка во делот на финансиската стабилност и макропрudentната политика 12.3 Утврдување на системски значајни банки во земјата и утврдување на висината на заштитниот капитален слој за секоја системски значајна банка 12.4 Утврдување на потребата од воведување на противцикличен заштитен слој на капиталот и определување на неговата висина 12.5 Унапредување на следењето на системскиот ризик за банкарскиот систем преку дефинирање и следење на индикатори за рано предупредување

13	ДФМ	Натамошно унапредување на рамката за стрес тестирање, кое се спроведува од страна на ДФМ (повеќегодишна активност)
14	ДФМ	Редовно спроведување на тестовите на сензитивност
15	ДФМ	Редовно спроведување на анализата на сценарио на банкарскиот систем
16	ДФМ	Ревидирање на меморандумите за соработка со другите регулаторни органи
17	ДБР ДФМ	Учество во активности на Комитетот за финансиска стабилност (КФС)
18	ДВСЛ	Редовни вонтеренски активности
19	ДВСЛ	Ревидирање на Методологијата за процесот на супервизорско оценување на ризиците
20	ДВСЛ	Ревидирање на интерните процедури коишто ги уредуваат деловните процеси
21	ДТС	Спроведување теренски контроли
22	ДТС	Ревидирање и унапредување на постојните процедури за оценка на одделните ризици во рамките на супервизијата заснована на ризиците
23	ДТС	Ревидирање на интерните процедури коишто ги уредуваат деловните процеси
24	ДТС	Ревидирање на подзаконската регулатива за управување со ИТ-ризикут
25	ДТС	Унапредување на регулаторната и супервизорската рамка за СППФТ
СЦ3 Поддршка на населението и корпоративниот сектор преку развивање сигурни, иновативни и ефикасни платни системи.		
26	ДПС	Изготвување информации од областа на платните системи и платежните услуги
27	ДПС	Извршување платен промет со странство за сметка на државата и државните органи
28	ДПС	Обработка и порамнување на трансакциите поврзани со управувањето на девизните резерви и со спроведувањето на монетарната политика и следење и поддршка на порамнувањето на трансакциите на пазарите преку шалтер
29	ДПС	Надгледување на платните системи
30	ДПС	Поддршка на учесниците во МИПС и обработка на налози за присилна наплата
31	ДВСЛ ДТС	Унапредување на капацитетот за лиценцирање и надзорот на работењето на платежни институции и институциите за електронски пари
СЦ4 Унапредување на инвестициската политика и обезбедување оптимален поврат на девизните резерви согласно со принципите на сигурност и ликвидност.		
32	ДФП	Управување со девизните резерви
СЦ5 Приспобување кон стандардите на Европскиот систем на централни банки.		
33	главен економист КГ	Активности поврзани со подготовка на стратегиски документи во процесот на пристапување на НБРСМ во Европскиот систем на централни банки
34	главен економист КГ	Активности за зајакнување на институционалниот капацитет за идните фази од процесот на пристапување на НБРСМ во Европскиот систем на централни банки
35	главен економист КГ	Мерки и активности за приспособување кон стандардите на Европскиот систем на централни банки во поглавјата на Националната програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА) во кои е вклучена Народната банка (економски критериуми, слободно движење на капитал, финансиски услуги, статистика, економска и монетарна унија, финансиска контрола)
36	КГ	Односи со меѓународните институции
37	ДСТ	Изготвување статистика на финансиски сметки
СЦ6 Зголемена транспарентност и отчетност.		
38	КГ	Комуникација со јавноста
39	КГ	Превод и лектурирање документи, информации
40	КГ	Протоколарни работи
41	ДФСК	Објавување годишни финансиски извештаи на НБРСМ и мислење од надворешниот ревизор
42	КСП	Стратегиско планирање
43	ДЈН	Планирање на потребите за јавни набавки, анализа и следење на остварувањето, изменување и дополнување на Годишниот план за јавни набавки
44	ДЈН	Подготовка и спроведување на постапките за јавни набавки
45	ДЈН	Следење на договорите за јавни набавки и прием, евидентирање и контрола на фактурите и другите сметководствени документи

46	Музеј	Музејско работење со збирката
47	Музеј	Музејска едукација
48	Музеј	Истражувачка работа
49	Библиотека	Работа со библиотечниот фонд и извршување на претплати на весници и бази со податоци
50	Библиотека	Дигитализација на архивскиот материјал од историско значење
СЦ7 Финансиска едукација и инклузија.		
51	КГ, главен економист	Финансиска едукација
52	КГ, главен економист	Финансиска инклузија и заштита на потрошувачи
СЦ8 Зголемена свесност за климатските промени и придонес за зелена одржлива економија.		
53	ДФМ	Воспоставување систем за редовно известување за „зелените“ кредити и извори на финансирање
54	ДФМ	Анкета за ризиците од климатските промени
55	ДФМ	Согледување на можностите и капацитетите за спроведување стрес тестирање за финансиските ризици од климатските промени врз банките
56	ДБР	Отпочнување со активности за изработка насоки за банките за соодветно управување со ризиците од климатските промени
СЦ9 Зајакнување на управувањето со ризиците на ниво на Народната банка.		
57	КСП	Управување со оперативните ризици на ниво на Народната банка
58	КСП	Унапредување на усогласеноста на ниво на Народната банка
59	КСП	Учество во процесот на анализа на Народната банка, во рамките на спречувањето перење пари и финансирањето тероризам
60	КСП	Обезбедување непрекинатоство во работењето
61	КСП	Обезбедување сигурност на информацискиот систем и заштита на личните податоци
62	ДВР	Планирање и изработка на годишна и среднорочна ревизорска програма за работа
63	ДВР	Извршување ревизија
64	ДФСК	Сметководствено евидентирање на трансакциите поврзани со извршувањето на функциите и задачите на Народната банка, како и со оперативното работење.
65	ДФСК	Сметководствени политики и финансиско известување.
66	ДФСК	Планирање и контрола
67	ДПР	Изготвување и контрола на општи и поединечни правни акти
68	ДПР	Изготвување правни документи, тужби, одговори на тужби и вонредни правни лекови
69	ДПР	Регулирање на имотно-правните работи на Народната банка и евиденција за недвижниот имот
70	ДПР	Подготвување на седниците на Советот на Народната банка
71	ДПР	Давање правни мислења, совети и вршење обуки
72	ДПР	Канцелариско работење
73	ДПР	Архивско работење
74	ДТООА	Одржување на објектите
75	ДТООА	Обезбедување транспортни услуги
76	ДТООА	Физичко и техничко обезбедување и противпожарна заштита
ИК1 Интегритет и доверба во националната парична единица.		
77	ДТР	Изработка/набавка на книжни и ковани пари, менични бланкети, пригодни ковани пари и ковани пари за колекционерски цели
78	ДТР	Снабдување на банките и центрите за готовина со книжни и ковани пари
79	ДТР	Надзор на снабдувањето со книжни и ковани пари кај банките и центрите за готовина
80	ДТР	Продажба на пригодни ковани пари, ковани пари за колекционерски цели, книжни и ковани пари за нумизматички цели и менични бланкети
81	ДТР	Активности за потребите на НБРСМ, државни институции и органи на управа
ИК2 Човечки ресурси.		
82	ДЧР	Обезбедување и прием на работници

83	ДЧР	Поставување соодветна организациска и систематизациска поставеност
84	ДЧР	Регулирање на правата и обврските од работниот однос
85	ДЧР	Обезбедување на ангажираност на вработените
86	ДЧР	Стручно усовршување и развој на вработените
ИК3 Информатички систем.		
87	ДИТ	Одржување на ИТ-инфраструктура
88	ДИТ	Управување со средствата
89	ДИТ	Заштита и архивирање
90	ДИТ	Обезбедување ИТ-услуги
91	ДИТ	Управување со ИТ-инциденти
92	ДИТ	Активности поврзани со тестирањето на непрекинатоста во работењето на ОЕ во НБРСМ
93	ДИТ	Извршување промени во системот
94	ДИТ	Поставување на ИТ-услугите, следење на исполнувањето на поставените сервисни нивоа и постојано подобрување
95	ДИТ	Управување со корисничките сметки и контрола на пристапот во системот
96	ДИТ	Надградба на сервери и работни станици
ИК4 Статистички податоци.		
97	ДСТ	Изготвување монетарни статистики
98	ДСТ	Изготвување екстерни статистики
99	ДСТ	Изготвување статистики на хартии од вредност
100	ДСТ	Обврски за известување коишто произлегуваат од членство во меѓународни организации
101	ДСТ	Унифицирана секторизација на институционалните единици во рамки на ДСТ
ИК5 Истражувачка дејност.		
102	ДМПИ	<i>Изработка на работни материјали:</i> 102.1 Влијанието на климатските промени врз домашната економија – поглед низ призмата на монетарната политика; 102.2 Истражување на динамичкиот пренесен ефект од светските врз домашните цени на храната (Investigating dynamic spillover effect of international on Macedonian food prices); 102.3 Ре-оценка на процесот на формирање на платите и цените на македонскиот корпоративен сектор, со осврт на ефектите од пандемијата на ковид-19 (сознанија од анкетно истражување).

Прилог 2

ПРОЕКТИ		
Р.бр.	Орг. единица	Назив на програмската активност
СЦ1 Унапредување на инфраструктурата за водење на монетарната политика.		
1	ДФП	Преиспитување на поставеноста и предлог-промени кај оперативната рамка на монетарната политика
2	ДФП	Преиспитување на Правилата за интервенција на девизниот пазар на иницијатива на Народната банка
СЦ2 Задржување и натамошно јакнење на стабилноста и отпорноста на банкарскиот систем		
3	ДБР	Изработка на нацрт- Закон за банките и на соодветна подзаконска регулатива врз основа на овој закон
4	ДБР	Донесување нацрт - Закон за решавање банки и изработка и донесување на соодветна подзаконска регулатива
5	ДБР	Учество во изработка на други нацрт-законски акти, или во изработка на нацрт- измени и дополнувања на постојните законски акти
6	ДВСЛ	Изработка на процедурата за оцена на ризикот од перење пари
7	ДТС	Унапредување на постојните функционалности и извештајни форми на АТК
8	РГ за Финтек	Национална стратегија за поддршка на финтек-секторот
СЦ3 Поддршка на населението и корпоративниот сектор преку развивање сигурни, иновативни и ефикасни платни системи		
9	ДПС	Иницирање и координирање на постапката за донесување подзаконски акти коишто произлегуваат од Законот за платежни услуги и платни системи
10	ДПС	Изготвување процедури, правила и/или упатства за работа
11	ДПС	Изготвување предлог измени во други закони
12	ДПС	Стратегија за развој на платниот систем на Република Северна Македонија
13	ДПС	Доработка на документација и спецификација за потребите на воведувањето на стандардот ИСО 20022 и новиот формат МХ на пораките
14	ДПС	Учество во активностите на Советот за регионална соработка
15	РГ за Финтек	Дигитален денар
СЦ4 Унапредување на инвестициската политика и обезбедување оптимален поврат на девизните резерви согласно со принципите на сигурност и ликвидност		
16	ДФП	Воспоставување рамка со краткорочни прогнози за движењата на финансиските пазари врз основа на избрани пазарни/макроекономски показатели
17	ДФП	Разгледување и анализа на можноста за замена на референтните портфолија со алтернативни индекси или интерно развиени референтни портфолија
СЦ5 Приспособување кон стандардите на Европскиот систем на централни банки		
18	ДСТ	Учество во проектот ИПА на ДЗС за Меѓународна трговија со услуги
19	ДСТ	Приспособување на изворите на податоци за екстерни статистики во услови на натамошна либерализација на капиталните трансакции со нерезиденти и примена на ЕУ регулативите за платежни услуги и платни системи
20	ДФСК	Активности за дефинирање на барањата за подготовка на сметководствениот систем на НБРСМ за статистички извештачки цели поврзани со проектот ИСИДОР на НБРСМ.
СЦ6 Зголемена транспарентност и отчетност		
21	КГ	ПР активности за одбележување на јубилејот 30 години монетарна самостојност
22	КГ, останати ОЕ	Унапредување на транспарентноста и достапните информации на интернет-страницата на Народната банка
23	КГ, советник на гувернер во соработка со ДЈН, ДФСК, ДИТ и ДТОО	Оцена на соодветноста на интерните акти поврзани со планирањето и спроведувањето на јавните набавки во однос на потребите на Народната банка
24	Музеј	Активности поврзани со новиот објект
СЦ7 Финансиска едукација и инклузија		
25	главен економист, советник на гувернер, КГ	Стратегија за финансиска едукација и финансиска инклузија на Република Северна Македонија 2021-2025

26	главен економист, советник на гувернер, КГ	Предлог-закон за финансиски омбудсман
27	главен економист, КГ	Организациски и регулаторни промени во насока на зајакнување на системот на заштита на потрошувачите во банкарскиот систем, како и надзорот над банките во овој домен
СЦ8 Зголемена свесност за климатските промени и придонес за зелена одржлива економија		
28	ДФП	Воведување инструмент за стимулирање зелено финансирање во земјава
СЦ9 Зајакнување на управувањето со ризиците на ниво на Народната банка		
29	КСП	Унапредување на етичката усогласеност на вработените и членовите на Советот
30	КСП	Зајакнување на оперативна отпорност
31	КСП, ДИТ	Унапредување на Центарот за сигурносни операции
32	КСП, ДИТ	Стратегија за користење сервиси во облак (англ. Cloud computing)
33	ДВР, КСП	Контрола на усогласеноста со рамката на СВИФТ за безбедносни контроли
34	ДТОО	Изградба на новиот објект на НБРСМ
35	ДТОО	Опрема наменета за непрекинато напојување со електрична енергија
36	ДТОО	Енергетска мрежа на резервната локација
37	ДТОО, ДПР, ДЈН и ДИТ	Анализа на можностите за натамошното оптимално постапување со недвижниот и подвижниот имот на Народната банка, по започнувањето со користењето на новиот објект
ИКЗ Информатички систем		
38	ДИТ	Подобрување на следењето на сигурносните настани и инциденти
39	ДИТ	Мигрирање на нови системи за бази на податоци
40	ДИТ	Мигрирање на нов ДМС
41	ДИТ	Изработка на стратегија за виртуелни десктоп компјутери

Прилог 3

ПРОЕКТИ ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ НАСТАНИ		
Р.бр.	Орг. единица	Назив на програмската активност
СЦ3 Поддршка на населението и корпоративниот сектор преку развивање сигурни, иновативни и ефикасни платни системи		
1	ДПС	Организирање на 14-тата конференција за плаќањата и пазарната инфраструктура
СЦ6 Зголемена транспарентност и отчетност		
2	КГ	Работилници и куси средби со новинарите и анкета за согледување на мислењето на медиумите за комуникациската стратегија на Народната банка
3	Музеј	Изложба во Музејот на Народна банка по повод јубилејот 30 години монетарна самостојност
СЦ7 Финансиска едукација и инклузија		
4	КГ гл.економист	„Глобална недела на парите“
5	КГ гл.економист	Работилница / обука за наставници
6	КГ гл.економист	Денови на финансиската писменост
7	КГ гл.економист	Светски ден на штедењето
ИК5 Истражувачка дејност		
8	Гл. Економист КГ	Организирање на Годишната конференција на НБРСМ и свечена академија по повод јубилејот 30 години монетарна самостојност

Прилог 4

ПРОЕКТИ ЗА РАЗВОЈ НА СОФТВЕР		
Р. бр.	Орг. единица	Назив на програмската активност
СЦ1 Унапредување на инфраструктурата за водење на монетарната политика.		
1	ДФП	Дополнување на извештаите за состојбата и каматните стапки на ДХВ согласно со новите емисии примарниот пазар на ДХВ
2	ДФП	Унапредување на процесот на следење на трансакциите на државата на девизен пазар
3	ДФП	Проширување на листата на инструменти за обезбедување на монетарните операции
4	ДФП	Подобрување на аналитичката основа за следење на движењата на девизниот пазар
5	ДФП	Надградба на електронскиот систем на задолжителна резерва
6	ДФП	Псевдонимизација на личните податоци за сопствениците на државни хартии од вредност
СЦ2 Задржување и натамошно јакнење на стабилноста и отпорноста на банкарскиот систем.		
7	ДФМ	Унапредување на аналитичката основа поврзана со ЕРИ-клиент заради унапредување на анализите на банкарскиот систем
8	ДФМ	Создавање услови за спроведување електронски анкети
9	ДВСЛ	Изработка на апликативно решение за изречените корективни мерки и за следење на статусот на изречените мерки кај банките/штедилниците
10	ДВСЛ	Надградување на постојната апликација ЕРИ
11	ДВСЛ	Надградување на постојната апликација ЦРИС (англ.CRIS)
СЦ3 Поддршка на населението и корпоративниот сектор преку развивање сигурни, иновативни и ефикасни платни системи		
12	ДПС	Унапредување на апликативното решение за платежна статистика
13	ДПС	Надградба на апликацијата за спречување перење пари (AML)
14	ДПС	Развој и надградба на апликацијата SISX.
15	ДПС	Усовршување на наплатата на услугите извршени во Дирекцијата за платни системи
16	ДПС	Преработка на апликациите РегНБРМ, СтатистикаПС, КИБС анализи и КИБС пребарување
СЦ5 Приспособување кон стандардите на Европскиот систем на централни банки		
17,18	ДСТ	Воведување интегриран систем за известување од страна на Народната банка, банки, штедилници, за статистички и супервизорски цели (ИСИДОРА) (два проекта за развој на софтвер).
19	ДСТ	Активности за воспоставување систем за управување, чување, обработка и ракување со статистичките податоци, воспоставување податочен склад
СЦ6 Зголемена транспарентност и отчетност		
20	ДЈН	Планирање на потребите за јавни набавки, анализа и следење на остварувањето, изменување и дополнување на Годишниот план за јавни набавки (со надворешен добавувач)
21	ДЈН	Следење на договорите за јавни набавки и прием, евидентирање и контрола на фактурите и другите сметководствени документи (со надворешен добавувач)
СЦ9 Зајакнување на управувањето со ризиците на ниво на Народната банка		
22	ДФСК	Интегриран сметководствен систем
23	ДФСК	Надградба на апликацијата за интегрирано материјално работење (ИМП)
24	ДФСК	Надградба на апликацијата за планирање
25	ДФСК	Надградување на апликацијата за службени патувања
26	ДФСК	Преработка на апликација БНТ со нова алатка (Visual studio)
27	ДПР	Канцелариско работење (со надворешен добавувач)
28	ДПР	Архивско работење (со надворешен добавувач)
ИК1 Интегритет и доверба во националната парична единица.		
29	ДТР	Надградба на АП 221-Трезор 2 Автоматизација на процесот на прием, чување и издавање контролни маркици (условно остварување, проект од минати години)

ИК3 Информатички систем.		
30	ДИТ	Мигрирање на нови системи за бази на податоци (сервер SQL)
ИК4 Статистички податоци.		
31	ДСТ	Унапредување на интерните извештаи во екстерните статистики (НДНП апл 200)
32	ДСТ	Изработка на систем за прием на податоците за надворешнотрговската размена од новиот систем на Царинската управа на Република Северна Македонија

НАРОДНА БАНКА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА